

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 19. juni 2024

Sak 2024/559 - Musikkpedagogene Norge - org.nr. 940 720 958 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Musikkpedagogene Norge (klager) søkte 31. august 2023 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022 for seg og tre underledd. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 109 128 kroner etter forenklet modell.
- (2) Lotteritilsynet avslo søknaden 20. desember 2023, med den begrunnelse at klager og underleddene er nærings- og yrkesorganisasjoner. Tilsynet begrunner også vedtaket med at klager og underleddenes virksomhet kommer næringsinteresser til gode, og at frivillig innsats ikke er en viktig del av virksomheten.
- (3) Klager påklaget vedtaket 24. januar 2024. Det vises til at foreningen ikke er en nærings- eller yrkesorganisasjon. En av fordelene med å være medlem er at noen av foreningens medlemmer vises på hjemmesiden. Dette er ikke det samme som at foreningen formidler pedagoger til mulige elever, eller fremmer eller bidrar til næringsvirksomhet. Klager viser til at det er logisk at musikkpedagoger anbefaler andre musikkpedagoger til interesserte om de selv ikke kan bidra, og at denne aktiviteten ikke er organisert av foreningen. Medlemmene som har valgt å stå med kontaktinformasjon på hjemmesiden, er 47 personer av foreningens totale medlemsmasse på 239 medlemmer.
- (4) Når det gjelder kravet om frivillig innsats anfører klager at det legges ned mange frivillige arbeidstimer hvert år i forbindelse med gjennomføring av kurs, konserter og andre aktiviteter. Klager er med på å arrangere Ungdommens musikkmasterskap (UMM) i samarbeid med tre andre organisasjoner. I motsetning til de tre andre organisasjonene, skjer alt av klagers arbeid med UMM på frivillig basis. Kun for arbeidet med finalen i UMM legges det ned mellom 150 til 200 timer av foreningens medlemmer. I tillegg til dette kommer den frivillige innsatsen som gjøres i forbindelse med lokallagenes aktiviteter, deriblant forberedende konkurranser før finalen i UMM, andre elevkonserter, kurs og seminarer. Klager avviser at det er for tett knytning mellom frivillig innsats og gjenvtelser.
- (5) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 10. april 2024 til Lotterinemnda for behandling. I innstillingen opprettholder tilsynet sin vurdering av at klager og underleddene er yrkesorganisasjoner. Tilsynet har

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

derfor ikke vurdert om virksomheten kommer næringsinteresser til gode, eller om kravet til frivillig innsats er oppfylt.

- (6) Klager sendte 23. april 2024 merknader til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. Klager anfører at foreningen skiller seg fra nærings- og yrkesorganisasjoner ettersom foreningen ikke arbeider politisk eller for å styrke musikkpedagogers yrkesrettigheter. Klager arrangerer ulike aktiviteter med mål om å inspirere og dele didaktiske ideer for å fremme en best mulig læringsarena for barn og unge som ønsker undervisning i et musikkinstrument, samt øke oppslutningen blant barn og unge. Det vises også til at kravet om at medlemmene må ha høyere musikkfaglig utdanning har en naturlig sammenheng med organisasjonens virksomhet og formål. Når det gjelder kravet til frivillig innsats vises det til at UMM fordrer stor deltagelse fra de frivillige. Klager arrangerer også offentlige elevkonserter og «samarbeidsprosjektet», der barn og unge kommer sammen en helg for å spille, lære og treffe jevnaldrende. I tillegg deltar klager i internasjonalt samarbeid med European Music Competitions for Youth og European Piano Teachers Association. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (8) Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav a at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon for nærings-, yrkes- og arbeidslivsorganisasjoner, fagforeninger, studieforbund, borettslag og partipolitiske organisasjoner.
- (9) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav f at man ikke kan få merverdiavgiftskompensasjon for virksomhet som kommer næringsinteresser til gode.
- (10) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (11) Musikkpedagogene Norge sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon.
- (12) Det fremgår av klagers nettside under fanen «Medlemskap» at alle vokal- og instrumentalpedagoger er velkomne som medlemmer. Lotterinemnda legger derfor til grunn at klagers medlemmer utelukkende er musikkpedagoger.
- (13) Uttrykket yrkesorganisasjon har ingen klar definisjon i forskriften eller andre rettskilder. Lotterinemnda legger til grunn at det må noe mer til enn at alle medlemmene har samme yrke eller at virksomheten primært kommer medlemmenes interesser til gode, for at en organisasjon skal kunne regnes som en «yrkesorganisasjon» i henhold til forskriften § 3 tredje ledd bokstav a. Etter nemndas syn må det eksempelvis kunne påvises at organisasjonen arbeider for å fremme *yrkesinteresser* for at den skal anses som en «yrkesorganisasjon» etter forskriften. Yrkesinteresser knytter seg i all hovedsak til forhold som karriere, faglig utvikling, rammebetingelser og lønn.

- (14) Lotterinemnda har lagt til grunn en tilsvarende tolkning i sak 2022/785. I saken ble det lagt vekt på at Akademiet for yngre forskere drev med politisk påvirkningsarbeid og løftet debatter i det offentlige rom for å fremme karriereveier og bedre yrkesbetingelser for medlemmene. Det politiske påvirkningsarbeidet ble i kombinasjon med at organisasjonen også etablerte møteplasser og nettverk for faglig utveksling, avgjørende for at organisasjonen var en nærings- eller yrkesorganisasjon.

- (15) Det følger av klagers vedtekter § 1 at organisasjonens formål er:

Musikkpedagogene Norges (heretter MPNorge) formål er å organisere musikkpedagoger og verne om deres kunstneriske og pedagogiske interesser, og arbeide for forståelse av musikkundervisningens betydning som kulturfaktor.

Dette søkes oppnådd ved å:

- *Virke for at all musikkopplæring til enhver tid skal tilfredsstille de høyest mulige kunstneriske og pedagogiske krav.*
- *Organisere kursvirksomhet.*
- *Holde offentlige elevkonserter.*
- *Arrangere og avvikle konkurranser for barn og unge gjennom Ungdommens musikkmeisterskap og andre lokale meisterskap.*
- *Forvalte fond i samsvar med vedtektenes økonomiske og faglige formål.*
- *Representere European Piano Teachers Association i Norge.*

- (16) Klagers formål om «å organisere musikkpedagoger og verne om deres kunstneriske og pedagogiske interesser», tilsier at organisasjonen har et mål om å fremme musikkpedagogers yrkesinteresser. Underleddene har tilnærmet likelydende formulering i sine formålsparagrafer. Ut fra vedtektene har søkerorganisasjonene et mål om å verne om medlemmenes interesser og arbeide for medlemmenes videre utvikling.

- (17) Det er imidlertid et fåtall av de opplistede punktene i formålsparagrafen til klager som virker å ha som siktemål å bedre yrkesbetingelsene for musikkpedagoger. De opplistede punktene fremstår i hovedsak å være egnet til å realisere den andre delen av formålet som er å «arbeide for forståelsen av musikkundervisningens betydning som kulturfaktor».

- (18) Klagers virksomhet er nærmere omtalt i organisasjonens aktivitetsrapport for 2022. Det fremgår av rapporten at klager i samarbeid med tre andre organisasjoner har arrangert UMM. I forkant av finalen har klager også bidratt til å arrangere regionale uttak i ni byer. I tillegg til dette har organisasjonen arrangert «Samarbeidsprosjektet» og deltatt på «International Music Week», som begge er arrangementer rettet mot unge musikere. Noen av organisasjonens medlemmer har også deltatt på EPTA og EPTA Norge, som er konferanser for pianister og pianopedagoger.

- (19) På klagers nettside under fanen «Medlemskap» listes det opp flere medlemsfordeler. Medlemsfordelene innebærer blant annet at man får ta del i et faglig fellesskap, og at medlemskap i Musikkpedagogene Norge er et kvalitetsstempel siden alle medlemmene har høyere utdanning som musikkpedagoger. Nemnda vurderer at et faglig fellesskap og

kursvirksomhet rettet mot kompetanseheving hos medlemmene, kommer medlemmenes interesser til gode, men kan ikke se at det i seg selv er ment å fremme musikkpedagogers yrkesinteresser.

- (20) Lotterinemnda har etter en helhetsvurdering, basert på aktivitetsrapport, nettside, vedtekter og årsregnskap, kommet til at klager og underleddene ikke er en yrkesorganisasjon etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav a. Det må oppstilles en viss terskel for at en organisasjon skal falle inn under bestemmelsen, da virkningen av en slik tolkning er at organisasjonen i sin helhet faller utenfor ordningen. Nemnda vurderer at klager og underleddene har noe kompensasjonsberettiget virksomhet, herunder planlegging og gjennomføringen av UMM. Det forhold at organisasjonen utelukkende består av musikkpedagoger, og tilbyr et nettverk for faglig utvikling og kompetanseheving er ikke alene tilstrekkelig for at organisasjonen kan anses som en yrkesorganisasjon.
- (21) Lotterinemnda legger imidlertid til grunn at virksomhet knyttet til å tilby og arrangere kurs- og konferansevirksomhet med mål om faglig utveksling og kompetanseheving hos medlemmene, er virksomhet som kommer medlemmenes næringsinteresser til gode. Det samme er tilfellet for virksomhet knyttet til å arrangere offentlige elevkonserter og andre arrangementer hvor kun medlemmenes elever kan delta. Nemnda viser til sammenligning til Lotterinemndas vedtak i sak 2020/141, der nemnda kom til at GeoForums virksomhet kom næringsinteresser til gode. GeoForums hovedvirksomhet var å tilby kurs- og konferansevirksomhet for egne medlemmer og andre med interesse for geomatikk.
- (22) Det gis ikke merverdiavgiftskompensasjon for virksomhet som kommer næringsinteresser til gode, og det må avgrenses for denne virksomheten, jf. forskriften 7 første ledd, jf. § 6 bokstav a, jf. § 3 tredje ledd bokstav f. Saken er ikke tilstrekkelig opplyst til at Lotterinemnda kan vurdere hvilke kostnader som klager og underleddene skulle avgrenset for i søknaden. Nemnda legger til grunn at det er mest hensiktsmessig at Lotteritilsynet vurderer dette, og saken sendes derfor tilbake til tilsynet for ny behandling.
- (23) Lotteritilsynet har i vedtaket også problematisert om sentralleddet og underleddene har tilstrekkelig frivillig innsats, men har ikke gått nærmere inn på dette i innstillingen til Lotterinemnda. Nemnda bemerker at tilsynet også må foreta en vurdering av om frivillig innsats er en viktig del av virksomheten, da dette ikke er tilstrekkelig opplyst eller vurdert i vedtaket og innstillingen.

Konklusjon

- (24) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal oppheves, og saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Vedtak

Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 oppheves. Saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur